

(/)

🏠 (/) > Lokalhistorie (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Kødbyen

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/lemvig-en-vestjysk-verden>)

Kødbyen

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 3077

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koedbyen&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Ida Gundersen

Kødbyen

Udgivet 2019 af Book Lab. 200 sider. Rigt illustreret. 400 kr.

Af Christian Kaaber

Navnet blev skænket af folket, hvilket her vil sige københavnernes. Med tiden vandt det hævd i Krakort og kommunale skrivelser. Købbyen blev fra 1930'erne den folkelige betegnelse for det mere end 150.000 kvadratmeter (godt og vel 22 fodboldbaner!) store område mellem Halmtorvet og vandet ved Kalvebod Brygge, hvor slagtere, kreaturhandlere, spækhøkere og fabrikanter af alskens kødkonserves i generationer udøvede deres ofte blodige erhverv, først og fremmest som kødforsyning til Københavnerne, men i lange tider også til store dele af det øvrige land. Det storslåede industrianlæg, der i aldersrækkefølge består af den Brune, den Grå og den Hvide Købby - betegnelserne udspringer af de enkelte deles bygningsfarver - rømmedes i 1990'erne gradvist af de oprindelige erhvervsdrivende og afløstes af en bred vifte af såkaldt kreative erhverv, eksempelvis inden for mode og design, foruden at en meget lang række restauranter installerede sig i de forladte bygninger, der alle er fredede. Udviklingen, som stadig er i gang, har skabt en sprudlende og spændende bydel, hvor tusinder af besøgende hver uge søger oplevelser af vidt forskellig art, ikke mindst madmæssigt. For så vidt knytter Købbyen af i dag masser af røde tråde til Købbyen af i går og i forgårs.

Den journalistuddannede forfatter Ida Gundersen fortæller veloplagt hele denne historie og meget mere i en yderst vellykket og stort anlagt bog, hvor alle remedier fra bogdesignerens værkstøjskasse har været i brug for at skabe et værk, hvor stof og fortælling i sjælden grad spiller sammen med formgivningen. Bogens indbinding slår straks tonen an med forsidens taktile flisebelægning, der som hentet ud af et vilkårligt lokale i Købbyen. Billedhuggeren Utzon-Franks pragtfulde tyreskulptur fra portalen til 1930'erne funktionalistiske Hvide Købby - dengang og nu vartegn for hele herligheden - optræder på bogens blå titelvignet. Velbekomme: Emnet er slået effektivt fast, endnu før man lukker bindet op. Titelmærkatens blå og hvide farve fortsætter bogen igennem, blå på hvidt, i en letlæselig sats med indsatte faktapassager trykt med brunt. Det er godt tænkt og smukt at se på. Billedteksterne er dog sat umanerlig småt.

Købbyen var i sin tid Vesterbros pulserende centrum, og Ida Gundersen beretter medrivende og underholdende om, hvordan Københavns slagtere i middelalderen praktiserede alle dele - alle, ja - af deres virksomhed inden for byens mure: Købmagergade er en tilslebet udgave af navnet Kødmangergade, og blod og deslige fra slagtede dyr har drevet ned ad den let skrånende gade på vej mod stranden ved den nuværende Højbro Plads. Frederik II forbød slagtinger inden for byens befæstede grænse, og slagterne slog sig ned lige udenfor, på det nuværende indre Vesterbro. Selve kødet blev naturligvis stadig falbudt inden for portene; Ida Gundersen fortæller hele den brogede historie om byens kødmarkeder, herunder den fantastiske torvehal Maven, der indtil begyndelsen af det 20. århundrede fandtes på tomten efter den i 1795 nedbrændte Nikolaj Kirke.

Da voldene faldt, og byen voksede med enorm kraft, anlagdes et stort kvægtorv med alt til faget henhørende, hvor Øksnehallen ligger den dag i dag. Anlægget udbyggedes, og med åbningen af den Hvide Købby i 1932, behørigt markeret med slagting for fuld musik af en stor sortbroget tyrekalv, fik anlægget sin endelige form, som i fysisk forstand stadig består. Ida Gundersen skildrer letlæst og dejligt detaljeret alt fra arkitektur fra dagligliv i det enorme anlæg, støttet af en formidabel billedside med livfulde fotos fra dengang og farverige oversigtsbilleder, hvor elementer fra tegneserier fint udnyttes til at forklare alt fra tidlinjer til et slagtesvins anatomi. Et visuelt scoop er rækken af dobbelttopslag, hvor et billede fra gamle dage er foldet ind over et nutidigt, så læseren i et enkelt greb kan give sig selv en perspektivrig tidsrejse.

Læseren møder et fantastisk galleri af historiske skikkelser fra vogterdrengene og slagtersvende til kødgrosserer og Første Verdenskrigs mere eller mindre skrupelløse gullaschbaroner med den hærdebrede kreaturhandler "Berliner-Nielsen" i spidsen. Fremstillingen veksler fint mellem fortælling

og "levende" stemmer fra aktørerne selv. Det er bredt formidlet kulturhistorie af første karat. Takket være den gennemtænkte, innovative formgivning af bogen vokser den i usædvanlig grad, og meget, meget vellykket, sammen med sit stof, historien og stedet.

Bogens fortælling føres med fine beretninger om og af de sidste af Købbyens gamle garde op til nu, hvor så meget tegner lovende, men også sårbart. Den Grå Købby åbnes som den sidste del for offentligheden i 2016 og leverer nu rammer til kreative iværksættere, der også skal kunne fungere med de hårde sider af Vesterbros hverdag med narko, nåle og smadrede flasker som en del af billedet hver eneste morgen. "Huslejen er høj, og de unge fester," siger iværksætteren Jan Petersen i bogens sidste passage, " men vi skal ikke køre langt med vores varer. Og Købbyen er jo også et fantastisk levende sted både som attraktion og som erhvervsområde". Man ønsker ham - og alle de andre - alt muligt held. Købbyen og dens mennesker har fået en storslået bog, som udgør et højdepunkt i den lange række af udgivelser om Københavns - og københavnernes - liv.

[Historie-online.dk, den 19. februar 2020]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/lemvig-en-vestjysk-verden>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

▶

**MENNESKER OG HUSE LANGS
STRANDVEJEN I
SNEKKERSTEN**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/mennesker-og-huse-langs-strandvejen-i-snekkersten>)

▶

**TYRANNISK, MEN
UUNDVÆRLIG**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tyrannisk-men-uundvaerlig>)

▶

FLIPPROLETAR

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/flipproletar>)
